

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ **НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ**

Обяснителна записка към годишния финансов отчет на Националния осигурителен институт – ДОО към 31 декември 2024 година

Националният осигурителен институт (НОИ) е публична институция, която управлява държавното обществено осигуряване в Република България. НОИ администрира задължителното осигуряване за общо заболяване и майчинство, безработица, трудова злополука и професионално заболяване, инвалидност, старост и смърт. Националният осигурителен институт е компетентната българска институция по прилагане на правилата за координиране на схемите за социална сигурност и международните договори в областта на социалното осигуряване по отношение на паричните обезщетения за болест, майчинство и помощите при смърт, паричните обезщетения за безработица; пенсиите за старост, инвалидност и наследствените пенсии.

Националният осигурителен институт е юридическо лице, което се състои от Централно управление със седалище в град София и териториални поделения (ТП) във всеки от 28-те областни центрове на страната.

Функциите и основните му дейности са уредени с Кодекса за социално осигуряване и Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за съответната година.

Общият брой на второстепенните разпоредители с бюджет към НОИ за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. е 28:

1. ТП на НОИ - Благоевград
2. ТП на НОИ - Бургас
3. ТП на НОИ - Варна
4. ТП на НОИ - Велико Търново
5. ТП на НОИ - Видин
6. ТП на НОИ - Враца
7. ТП на НОИ - Габрово
8. ТП на НОИ - Добрич
9. ТП на НОИ - Кърджали
10. ТП на НОИ - Кюстендил
11. ТП на НОИ - Ловеч
12. ТП на НОИ - Монтана
13. ТП на НОИ - Пазарджик
14. ТП на НОИ - Перник
15. ТП на НОИ - Плевен
16. ТП на НОИ - Пловдив
17. ТП на НОИ - Разград
18. ТП на НОИ - Русе
19. ТП на НОИ - Сливен
20. ТП на НОИ - Силистра
21. ТП на НОИ - Смолян
22. ТП на НОИ - Стара Загора
23. ТП на НОИ - София -Град

24. ТП на НОИ - София – Област
25. ТП на НОИ - Търговище
26. ТП на НОИ - Хасково
27. ТП на НОИ - Шумен
28. ТП на НОИ – Ямбол

Със Заповед № 1016-40-1290 от 21.12.2023 г. е утвърдена Счетоводната политика на НОИ за 2024 г. Същата е разработена в съответствие с действащото счетоводно законодателство, сметкоплана на бюджетните организации и всички нормативни документи, отнасящи се до дейността на бюджетните организации. Основната цел на единната счетоводна политика, прилагана в системата на НОИ е да даде сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет, е надеждна и представя вярно и честно финансовото и имуществено състояние на НОИ.

Счетоводната политика на НОИ съдържа специфични принципи, правила и процедури за организация на отчетността при изготвянето и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове и финансовите отчети.

При признаването и оценяването на представените в годишния финансов отчет за 2024 г. позиции са спазени регламентиранияте в чл. 26 от Закона за счетоводството принципи, а именно:

➤ действащо предприятие - приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; приема се, че предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;

➤ последователност на представянето и сравнителна информация - представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;

➤ предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;

➤ начисляване - предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването - ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;

➤ независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс - всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си, независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период;

➤ същественост - предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаване на изискването за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;

➤ компенсиране - предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;

➤ предимство на съдържанието пред формата - сделките и събитията се отразяват счетоводно в съответствие с тяхното съдържание, същност и икономическа реалност, а не формално според правната им форма;

➤ оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

В съответствие с изискванията на чл. 16, ал. 1 от Закона за счетоводство в НОИ са утвърдени Правила за документооборота на счетоводните документи, които определят реда за движение на счетоводните документи в НОИ от момента на тяхното съставяне или получаване до окончателната им обработка (оформяне), движение, използване, предаване за съхранение в постоянния счетоводен архив и унищожаването им.

Към 31.12.2024 г. в НОИ се работи по:

-проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.;

-проект № BG05SFPR002-1.009 „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027;

-процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0117-C01 / 20.05.2024 г./ между ТП на НОИ – Кърджали и Министерството на регионалното развитие и благоустройството“;

-процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0165-C01: „Реновиране на съществуваща окачена фасада включително на външна дограма, топлоизолация на стени, покрив, под на партерен етаж, реновиране на рампа за достъп на хора с увреждания, доставка и монтаж на 2 термопомпени агрегата въздух-вода, топлоизолиране на тръбопроводи, доставка и монтаж на система за сградна автоматизация за анализ и управление на потреблението на енергия, подмяна на съществуващо луминесцентно осветление, доставка и монтаж на фотоволтаична централа със силициеви фотоволтаични панели на административната сграда на ТП на НОИ – Ямбол.

Същите са намерили отражение в ГФО на НОИ за 2024 г., отчетна група „СЕС“.

Класификацирането на приходите и разходите е съобразно със сметкоплана на бюджетните организации, индивидуалния сметкоплан на НОИ и единната бюджетна класификация за 2024 година, утвърдена от министъра на финансите.

Приетият в Счетоводната политика подход за отписване на стоково-материални запаси при тяхното потребление е средно-претеглена величина (цена).

Текущото счетоводно отчитане в НОИ е организирано по определения със Закона за счетоводството ред и се извършва по способа на двустранното счетоводно записване.

Приходите и разходите на НОИ се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за съответната година и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 „Сметки за разходи“ и раздел 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“.

Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред, синхронизирано на синтетично и аналитично ниво.

Групирането и разпределението на разходите по икономически елементи е съобразено със спецификата на отделните структурни звена и дейностите, извършвани от НОИ.

За счетоводното отчитане на стопанските операции се използва единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт “Торнадо”, което значително

намалява времето за обработка на първичните счетоводни документи, извеждане на необходимите справки в искания разрез, извършване на текущо наблюдение на счетоводната отчетност в ТП на НОИ, което от своя страна минимизира риска от допускане на грешки.

Съгласно указанията на Министерството на финансите, отчетността в НОИ е организирана в три отчетни групи – „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“.

За тези отчетни групи НОИ изготвя баланс на:

- Национален осигурителен институт - Държавно обществено осигуряване - код 5500;
- Национален осигурителен институт - Учителски пенсионен фонд (УчПФ) – 5591;
- Национален осигурителен институт - фонд "Гарантирани вземания на работници и служители" (ГВРС) – 5592

В обхвата на групата „Бюджет“ се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от бюджетната дейност.

Отчетна група „СЕС“ включва аналогично същите елементи, но финансирани по силата на оперативни програми (съгласно ДДС № 6/2008 г.), международни проекти и програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитат се в посочената група.

В отчетна група „ДСД“ се отчитат получените от НОИ чуждите средства, капитализацията на дълготрайните материални активи, изписани на разход при придобиването им в отчетни групи „Бюджет“ и „СЕС“.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс.

Чрез прилагането на въведената счетоводна система се цели осигуряване на всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции, получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието, междинно и годишно приключване на счетоводните регистри, изменения в извършените счетоводни записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии, прилагане на утвърдения от ръководителя на предприятието индивидуален сметкоплан, прилагане на утвърдена от ръководителя на предприятието счетоводна политика.

Със заповед на управителя на НОИ е утвърдена Работна инструкция за провеждане на инвентаризация на активите, пасивите и разчетите и счетоводното отчитане на резултатите от инвентаризацията в Централно управление(ЦУ) и териториалните поделения на Национален осигурителен институт(НОИ) (Инструкцията). Правилата са в съответствие с указанията на министерството на финансите, дадени с ДДС № 10 от 2017 г. С Инструкцията е регламентиран процеса на провеждане на инвентаризация на дълготрайните материални активи(ДМА), дълготрайните нематериални активи(ДНМА), стокowo-материалните запаси(СМЗ), разчетите и касовите наличности в ЦУ и ТП на НОИ и бракуване на ДМА и ДНМА, основните процедури, действия, отговорности и документи относно: инициране издаването на заповед за назначаване на инвентаризационна комисия; извършване на фактическите проверки на активите; документиране на действията на инвентаризационната комисия; установяване на фактическото състояние на активите (годност, надежност, липси/излишъци); съставянето на инвентаризационни описи; изготвянето на становище с предложения за бракуване или продажба; осчетоводяване на резултатите от инвентаризацията.

В НОИ инвентаризация на нефинансовите дълготрайни активи се извършва веднъж на две години, а на активите в употреба, изписани като разход, стокowo-материалните запаси, вземанията и задълженията - всяка година.

За резултатите от инвентаризацията са съставят описи, сравнителни ведомости и протоколи, а получените резултати – липси, излишъци и компенсации, се осчетоводяват към датата на изготвяне на ГФО.

При установяване на негодни активи или на активи, които не могат да бъдат използвани по тяхното функционално предназначение, се прави предложение за брак който се отчита чрез съответните сметки от подгрупа 699 “Намаление на нетните активи от други събития”.

Счетоводното отчитане на извършените разходи и приходи от ликвидация на ДМА се подчиняват на общите правила за отчитане - разходите се отразяват по сметките от гр. 60 “Разходи по икономически елементи”, а приходите по сметките от гр. 71 “Приходи от продажби на активи и услуги и доходи от дялови участия”.

Към 31.12.2024 г. са осчетоводени резултатите от извършената инвентаризация на активите и пасивите.

През 2024 г. в съгласно Счетоводната политика в системата на НОИ е извършен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, нематериалните дълготрайни активи и дълготрайните активи, отчетени в дейност „Друге сметки и дейности“, като общия размер на обезценката за 2024 г. е 255 135 лв.

С указание ДДС 05/30.09.2016 г. на Министерство на финансите се регламентира начисляването на амортизации в отчетността на бюджетните организации от 01.01.2017 г. В съответствие с тези указания и съгласно изискванията на т. 7.1. от СС 4 в НОИ е изготвена Амортизационната политика, основни моменти от която са:

- Възприетият подход за класифициране на активите на дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи в системата на първостепенния разпоредител с бюджет /ПРБ/ - НОИ е в съответствие с дефинициите, дадени в СС 16 Дълготрайни материални активи и СС 38 Нематериални дълготрайни активи.;

- Срока на годност на амортизируемите актив е определен от гледна точка на очакваната полезност на актива за НОИ и е въпрос на преценка въз основа на опита на НОИ от работа с подобни активи. Срокът на годност е предполагаем и е различен от реалния срок на полезен живот на актива;

- Остатъчна стойност на амортизируемите активи - НОИ определя в амортизационния план да се предвиди очаквана предполагаема остатъчна стойност за следните групи активи:

- За масивни сгради - в размер на 20 % от отчетната им стойност;

- За метални, сглобяеми сгради/постройки - в размер на 10 % от отчетната им стойност;

- За отоплителни инсталации (вкл. котли, водоохлаждащи агрегати, водна помпа), главни и етажни електроразпределителни табла; трансформатори, сухи СрН; дизелгенератори; UPS с-ми (непрекъсваеми електрозахранващи устройства); АВР (автоматично вкл. на резервата); леки автомобили; бусове - в размер на 5 % от отчетната им стойност;

- Предвид естеството на дейността на НОИ е определен за прилагане линейният метод.

- Разходът за амортизации се начислява в отчетната група (стопанска област), където е позициониран активът към датата на стартиране начисляването на амортизации. В стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз” не се начисляват амортизации.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи към 31.12.2024 г. е в размер на 13 531 785 лв.:

- Компютри и хардуерно оборудване – 3 532 бр. активи на стойност 15 032 046 лв.;

- Други машини, съоръжения и оборудване – 658 бр. активи на стойност 2 805 155 лв.;

- Леки автомобили – 25 бр. активи на стойност 266 752 лв.;

- Други транспортни средства – 10 бр. активи на стойност 100 456 лв.;
- Стопански инвентар – 31 бр. активи на стойност 52 238 лв.;
- Други ДМА – 1 бр. актив на стойност 840 лв.;
- Програмни продукти – 1 036 бр. активи на стойност 4 806 952 лв.;
- Инфраструктурни обекти – 7 бр. активи на стойност 51 942 лв.

В системата на НОИ не са отразени временно извадени от употреба активи.

Съгласно заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите и на основание чл. 166, ал. 2 от Закона за публичните финанси, НОИ изготвя консолидиран финансов отчет за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г., който включва:

- ❖ Баланс към 31.12.2024 г.;
- ❖ Отчет за приходите и разходите;
- ❖ Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства, обобщен за НОИ и второстепенните разпоредители с бюджет към него;
- ❖ Обяснителна записка.

Отчетът е изготвен в лева, като степента на точност на стойностите в него е до втория знак след десетичната запетая.

Спазени са изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2024 г., указанията, дадени с ДДС № 20/14.12.2004 г. на Министерство на финансите. Относно прилагането на Националните счетоводни стандарти (НСС) от бюджетните предприятия, както и издадените през следващите години от МФ – дирекция “Държавно съкровище” писма и указания по отделни въпроси, касаещи отчетността на бюджетните организации, и утвърдената Счетоводна политика на НОИ.

Във финансовия отчет на НОИ към 31.12.2024 г. са обобщени отчетите на 28-те второстепенни разпоредители с бюджет.

Текущо през годината не се извършва приключване на приходните и разходните сметки със сметки 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“ и 1201 „Изменение на нетните активи за периода“.

Възстановени приходи и разходи, включително и от предходни години се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

През месец януари са сторнирани начислените към 31.12.2023 г. разходи за провизии на персонала по реда на СС 19 и т.19.7 от ДДС № 20/14.12.2004 г. по сметка 4230 “Провизии за бъдещи плащания към персонала”. Сторнирани са и начислените разходи за провизии за изплатени допълнителни възнаграждения (вкл. и припадащите се осигурителни вноски) през месец януари 2024 г., отнасящи се за 2023 г. През 2024 г. за начислените по реда на т. 9 от ДДС № 01/23.01.2013 г. суми са взети съответните счетоводни записвания по сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица“ за възнагражденията и припадащите се осигурителни вноски съгласно т. 19.7.8 и т. 49.2 от указание на МФ ДДС № 20 от 14.12.2004 г. Сторнирани са начислените по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ разходи за 2023 г., платени през 2024 г. и начислените по сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“ вземания по фактури за 2023 г., приходите по които са постъпили през 2024 г.

Корективите за задължения към доставчици-местни лица са отразени по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ като крайното кредитно салдо към 31.12.2024 г. е в размер на 488 579 лв. В съответствие с т. 49 от ДДС 20/2004 по сметката са начислени всички разходи за отопление, вода, телефон, наеми и други, независимо от това, че фактурирането от доставчиците и получаването на фактурите през 2025 г., предвид обстоятелството, че разходите се начисляват през периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане. Същите през месец януари 2025 г. са сторнирани.

Стойността на ползваните в системата на НОИ дълготрайни материални активи чужда собственост и отразени в сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи“ е в размер на 1 606 869 лв., което представлява намаление спрямо 2023 г. с 4 616 лв.

Стойността на ползваните в системата на НОИ чуждите материални запаси, отразени в сметка 9120 „Чужди материални запаси за съхранение, разпределение и управление“ е в размер на 62 682 лв., или намаление спрямо края на 2023 г. с 50 101 лв.

Балансът на НОИ към 31.12.2024 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 6/2008 г., ДДС № 14/2013 г. и ДДС № 07/16.12.2024 г. относно представяне на годишните отчети за касово изпълнение и друга отчетна информация.

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ”

I. АКТИВ НА БАЛАНСА.

Сумата в актива на баланса в раздел А. Нефинансови активи е в размер на 80 852 358 лв., която се разпределя както следва:

Група I. Дълготрайни материални активи (ДМА) е с отчетна стойност 72 673 812 лв.

В сравнение с предходния отчетен период ДМА имат намаление от 872 725 лв. Структурата на ДМА е както следва:

1. **Сгради** с отчетна стойност 57 933 606 лв. По този елемент от баланса се наблюдава намаление спрямо предходния период в размер на 1 527 966 лв., формирано от:

- увеличена стойност на административна града в ТП на НОИ Бургас след извършен ремонт на външно пано на сградата по споразумение на стойност 653 лв.

- отразена обезценка на административна града и сграда за архивохранилище на осигурителен архив в ТП на НОИ Хасково размер на 141 163 лв.;

- отразена корекция за намаление на стойността на архивохранилище в ТП на НОИ Хасково в размер на 9 000 лв.;

- прехвърлени помещения от ТП на НОИ Сливен на Областна администрация -Сливен на обща стойност 30 524 лв.;

- увеличена стойност на административна града в ЦУ на НОИ след приключил ремонт на В и К инсталация и санитарни помещения в сградата в размер на 42 280 лв.;

- начислени амортизации за периода в размер на 1 396 377 лв.;

- отписана амортизация в размер на 6 164 лв.

2. **Компютри, транспортни средства и оборудване** на обща стойност 12 478 433 лв. По този елемент от баланса се наблюдава увеличение спрямо предходния период в размер на 674 743 лв. формирано от:

- начислени амортизации в размер на – 4 037 081 лв.;

- отписана амортизация за 461 674 лв.;

- заприходени на 19 бр. компютри на стойност 34 724 лв.;

- закупени 5 бр. климатици за нуждите на ТП Благоевград на стойност 15 510 лв.;

- закупени 4 бр. климатици за нуждите на ТП Разград на стойност 7 024 лв.;

- закупено мултимедийно оборудване в ТП Силистра на стойност 2 033 лв.;

- бракуван лек автомобил на стойност 3 280 лв.;

- заприходени компютри в системата на НОИ на стойност 991 980 лв.;

- закупена принтерна система Xerox PrimeLink B9100 в ЦУ на НОИ на стойност 39 900 лв.;

- изградена система за охрана СОТ в ТН на НОИ Варна на стойност 7 197 лв.;

- придобита сървърна конфигурация TEMPEST на стойност 598 488 лв.;

- придобит термopомпен агрегат за нуждите на ТП на НОИ Бургас на стойност 173 071 лв.;

- изградена система за видеонаблюдение в ТП на НОИ Пловдив на стойност 17 696 лв.;
 - придобита система за контрол на достъпа в ТП на НОИ Русе на стойност 8 608 лв.;
 - придобит котел и отоплителна инсталация в ТП на НОИ Силистра на стойност 35 377 лв.;
 - придобита система за контрол на достъпа в ТП на НОИ Смолян на стойност 3 990 лв.;
 - закупни 2 бр. влагоуловителя в ТП на НОИ Ямбол на стойност 1 960 лв.;
 - заприходена нова стойност в размер на 1 964 348 лв. на централна модулна климатизация - високо тяло в ЦУ на НОИ след извършена корекция на стойността, в която са добавени отчетени неправилно в предходен период в дейност ДСД разходи, свързани с изграждането и;
 - заприходена нова стойност в размер на 979 223 лв. на централна модулна климатизация - ниско тяло в ЦУ на НОИ след извършена корекция на стойността, в която са добавени отчетени неправилно в предходен период в дейност ДСД разходи, свързани с изграждането и;
 - коригирана стойност на централна модулна климатизация с 1 911 491 лв.;
 - закупени 46 бр. преносими компютри на обща стойност 328 054 лв.;
 - заприходено WAN и LAN оборудване на стойност 1 023 115 лв.;
 - доставени компютърни части над прага на същественост на обща стойност 10 214 лв.;
 - бракувани активи на стойност 75 153 лв.;
 - придобита система за контрол на достъпа в ТП на НОИ Благоевград на стойност 2 978 лв.;
 - закупени 2 бр. контейнери в ТП на НОИ Бургас на стойност 2 160 лв.;
 - заприходен електрически котел за отопление в ТП на НОИ Видин на стойност 23 412 лв.;
 - изградена пожароизвестителна система в архивохранилище в ТП на НОИ Кюстендил на стойност 52 993 лв.;
 - закупен влагоуловител за нуждите на ТП на НОИ търговище на стойност 1 299 лв.;
 - изградена пожароизвестителна система за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 37 919 лв.;
 - придобита озвучителна с-ма с интерактивно оборудване за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 18 882 лв.;
 - отчетена обезценка на активи с обща стойност 112 996 лв.;
 - бракувани активи на стойност 26 984 лв.;
 - бракуван автомобил на стойност 2 100 лв.;
- 3. Стопански инвентар и други ДМА** на стойност 189 939 лв., или увеличение спрямо предходния период с 29 372 лв., формирано от:
- начислени амортизации в размер на 36 805 лв.;
 - доставен ръчнохидравличен високоповдигач OSAKA WMS в ТП на НОИ Пловдив на стойност 1 488 лв.;
 - доставка и монтаж на пожароустойчиви врати в ТП Бургас на стойност 5 994 лв.;
 - доставено офис обзавеждане на стойност 1 200 лв.;
 - доставена пожароустойчива врата в ТП на НОИ Габрово на стойност 1 140 лв.;
 - доставени машиниза унищожаване на документи в ТП на НОИ Кюстендил и ТП на НОИ Благоевград на обща стойност 2 068 лв.;
 - заприходени мебели в ТП на НОИ София - град на стойност 22 888 лв.;
 - закупени мобилни телефони с обща стойност в размер на 14 692 лв.;
 - закупен телевизор за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 1 249 лв.;
 - закупена кафе-машина за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 900 лв.;

- изградени алуминиеви прегради в градата на ТП на НОИ Благоевград на стойност 6 591 лв.;

- доставка и монтаж на входна врата в ТП на НОИ София – област на стойност 2 284 лв.;

- доставка и монтаж на входна врата в ТП на НОИ Стара загора , филиал гр. Казанлък на стойност 6 660 лв.;

- отразена обезценка на активи на стойност 976 лв.

4. **ДМА в процес на придобиване** на стойност 34 164 лв., или намаление спрямо предходния период в размер на 48 873 лв., формирано от:

- приключил ремонт на В и К инсталация и санитарни помещения в сградата на ЦУ на НОИ в размер на 42 280 лв.;

-отписване стойност на незавършено строителство с 32 037 лв.;

-коригиране стойност на незавършено строителство с 2 673 лв.

-придобиване на система за управление на потока от клиенти в ТП на НОИ Добрич на стойност 28 117 лв.

5. **Зем, гори и трайни насаждения** на стойност 2 037 670 лв. - без промяна спрямо предходния период

В група **II. Нематериални дълготрайни активи** са отчетени 7 415 826 лв., или намаление спрямо предходния период с 3 879 252 лв., формирано от:

- начислени амортизации в размер на 3 879 252 лв.;

- отписана амортизации от брак на стойност 11 674 лв.

В група **III. Краткотрайни материални активи** са отчетени 762 720 лв. Намалението спрямо предходния период е в размер на 117 472 лв. и се дължи на изписани краткотрайни материални активи, горива, канцеларски материали и консумативи, хартия, консумативи и резервни части за хардуер и др. Материалните запаси се завеждат по доставна стойност, а отписването на стоково-материалните запаси при тяхното потребление се извършва по метода на средно-претеглената стойност. Спазени са изискванията, съгласно указания ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ, активите в употреба под прага на същественост да не се водят в баланса, като за целите на отчетността, същите се отразяват задбалансово.

В раздел Б. Финансови активи в баланса са отчетени 186 808 273 лв., както следва:

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 72 767 000 лв. В тази отчетна група се отчита дяловото участие на НОИ в търговски дружества с държавно участие. Търговското дружество, в което НОИ има участие е „Профилактика рехабилитация и отдых“ ЕАД (ПРО ЕАД). Правата на Едноличен собственик на капитала се упражняват от Надзорния съвет на НОИ.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени стойности.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 111 717 778 лв., или увеличение спрямо предходния период от 22 510 516 лв, както следва:

Публични държавни/общински вземания – Вземания по наказателни постановления отразени в сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции” и са в размер на 894 275 лв. като е отчетено увеличение спрямо предходната година в размер на 30 499 лв. В сатията са включени вземания по наказателни постановления отразени в сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции”, които са в размер на 418 460 лв. Към 31.12.2024 г. размерът на събираните от НОИ вземания по наказателни постановления е 65 280 лв. В размера на публичните държавни/общински вземания е включена и сумата, отразена по корективна сметка 4961 Корективи по вземания от местни лица в размер на 475 815 лв.

Вземания от клиенти – 32 822 лв., или увеличение в размер на 4 769 лв. спрямо предходния отчетен период. В увеличението на баланса са отразени начислени и вземания от клиенти, отчетени по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната”.

Предоставени аванси са в размер на 8 945 345 лв., или увеличение в размер на 5 317 208 лв. Увеличението на средствата, отчетени от ЦУ и ТП на НОИ представлява авансово платени суми за разходи по сключени договори с доставчици към 31.12.2024 г., съгласно ДДС № 3/2009 г.

Подотчетни лица – няма отразена стойност.

Други вземания – 101 846 337 лв., или увеличение в размер на 17 159 042 лв., което се формира както следва:

1. Във връзка с промените по т. 2, ал. 2, чл. 20 от Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ 106 от 2013 г. в сила от 01.01.2014 г.), касаещи вземанията, установени с разпореждания по ревизионни актове и изключването им от обхвата на средствата, отчетитани като приход по бюджета на НОИ, движението на средствата по вземания, установени с разпореждания по ревизионни актове се отчетат като “възстановен разход” за съответния фонд, от който е изплатено обезщетението. Вземанията от главници по разкрити надвзети пенсии са отразени в сметка 4279 „Вземания за възстановяване на пенсии”. Към 31.12.2024 г. остатъкът от начислени и несъбрани главници по надвзети пенсии е 3 722 490 лв., като размера на главниците за събиране от НОИ е 1 722 856 лв. Вземанията по надвзети социални плащания за неправомерно получени обезщетения за безработица и временна неработоспособност са отразени в сметка 4287 „Вземания за възстановяване на помощи и други трансфери към домакинства - местни лица” и са в размер на 11 559 791 лв., от тях главници за събиране от НОИ в размер на 2 281 275 лв. В изпълнение на ангажиментите си по ПМС № 55 от 30 март 2020 г.(и последващи ПМС, свързани с тази дейност) за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. са установени с разпореждания по ревизионни актове за неправомерно получени компенсации и отразени в сметка 4299 „Вземания по изплатени компенсации по ПМС“, чийто размер към 31.12.2024 г. е 2 458 658 лв, от които за събиране от НОИ 630 620 лв. (Таблица 1). В същите счетоводни сметки са отразени и предадените за събиране от НАП вземания по главници, като за целта е въведена допълнителна аналитичност „вземания“, чрез която са диференцирани на вземания, събирани от НОИ и вземания, събирани от НАП. Вземанията, предадени за събиране от НАП са в размер 13 106 189 лв., в т. ч. надвзетите пенсии – 1 999 635 лв., надвзети компенсации запазване на заетостта – 1 828 038 лв., обезщетения за безработица и обезщетения за временна неработоспособност – 9 278 516 лв. (Таблица 2).

Таблица 1

Вземания от главници, събирани от НОИ

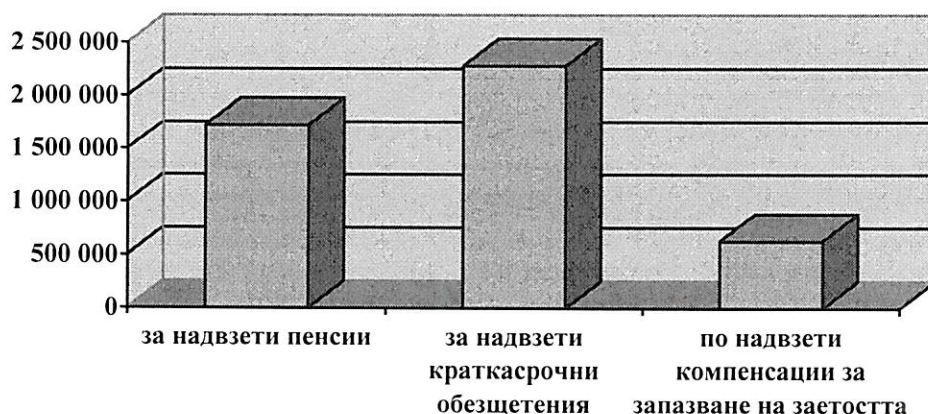
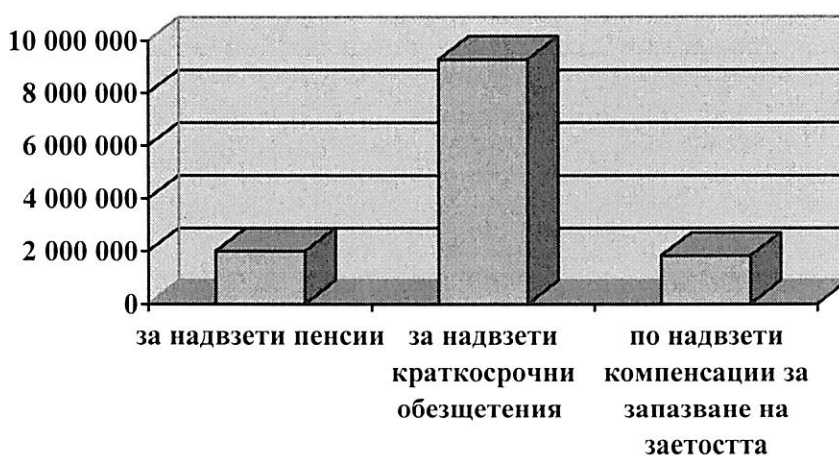

Таблица 2

Вземания от главници, събирани от НАП

2. Лихвите върху вземанията на НОИ са отразени в сметка 4871 „Начислени лихви върху други вземания от местни лица” и са в размер на 9 982 837 лв. От тях за събиране от НОИ са 2 312 620 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 1 041 409 лв.; лихви по надвзети пенсии – 1 028 218 лв. и лихви по надвзети компенсаци за запазване на заетостта – 242 993 лв.) и предадените за събиране от НАП са 7 670 217 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 5 057 457 лв.; лихви по надвзети пенсии – 1 835 720 лв. и лихви по надвзети компенсаци за запазване на заетостта – 777 040 лв.).

3. В размера на вземанията в баланса на НОИ по сметка 4887 "Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)" са включени вземания по § 9 от ПЗР на КСО в размер на 63 962 лв., вземания по кредитни известия в размер на 23 504 лв., и вземания по съставени ревизионни актове на прекратени осигурители във връзка с извършени разходи за окомплектоване на архивна документация - за приемане и съхранение на разплащателните им ведомости в размер на 12 158 лв. (10 753 лв. - събирани от НОИ и 1 405 лв. - събирани от НАП).

4. За отчитане на средствата за безработица, изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната се ползва разчетната сметка 4858 "Други вземания от други държави (финансиращи позиции)". Размерът на тези средства към 31.12.2024 г. е 5 153 лв.

5. В размера на други вземания се включват и дължимите от служители удържани суми от възнаграждения, отчетени по сметка 4213, чиято стойност е 1 086 лв.

6. В размера на други вземания се включва и сумата по сметка 4671 „Разчети с централния бюджет за събрани средства и извършени плащания“ – представляват средства от натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица, които са променили осигуряването си от Универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ по чл. 129, ал.12,13,14 от КСО. Начислените средства към 31.12.2024 г. са в размер на 47 497 512 лв., като същите са постъпили по сметката на НОИ през януари 2025 г.

7. В размера на други вземания се включва и салодото по сметка 4655 „Разчети между централния бюджет и социалноосигурителни фондове за поети осигурителни вноски“ в размер на 26 519 185 лв. По сметката текущо се отразяват разчетите с Министерство на финансите за осигурителни вноски за бюджетни разпоредители на централизирано разплащане за ДОО

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по левови и валутни бюджетни сметки на НОИ в края на периода, която е в размер на 2 322 495 лв. Същата представлява наличност по левови и валутни и акредитивна сметки. По силата на Европейски регламенти и международни договори изплащането на част от пенсиите, отпуснати по българското законодателство, се извършва чрез осигурителните институти на Германия, Украйна, Молдова, Русия и Турция, а в останалите случаи се насочват директно по банковите сметки на правоимащите лица. Сумите, получени за пенсии от горепосочените осигурителни институти (без Турция) се изплащат от бюджетната ни сметка в БНБ, когато правоимащите лица са декларирали левови банкови сметки, а в случаите на посочени банкови сметки в евро, преводите се реализират чрез УниКредит Булбанк. Левовата равностойност на остатъка по валутните сметки в края на периода е в размер на 1 614 548 лв. В НОИ е възприета счетоводна политика за ежемесечна преоценка на валутните средства по банковите сметки, като положителните и отрицателни преоценки се отразяват в кредита и дебита на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)“.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА.

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 141 087 003 лв. Отражено е намаление в нетните активи през отчетния период в размер на 20 070 199 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди, средствата са разпределени както следва:**

В група **I. Дългосрочни задължения** няма отчетени стойности.

В група **II. Краткосрочни задължения** са отчетени средства в размер на 101 102 894 лв., като е формирано увеличение от 43 302 150 лв. по статии, същото е разпределено както следва:

1. *Задължения към доставчици* – 1 066 451 лв. или увеличение в размер на 39 524 лв. Средствата са отчетени от администрацията на НОИ и второстепенните разпоредители с бюджет.

2. *Задължения за пенсии, помощи, стипендии, субсидии* – в размер на 46 795 717 лв., или увеличение спрямо предходния период в размер на 7 412 439 лв., основно дължащо се на изплатени обезщетения за безработица през януари 2025 г., начислени през декември 2024 г.

3. *Задължения за данъци, мита и такси* в размер на 297 725 лв. или увеличение спрямо предходния период с 29 857 лв. Сумата се формирана от начислен данък добавена стойност и данък за месец декември 2024 г. платен през месец януари 2025 г. в размер на 108 003 лв. и начислени средства за данък върху приходите на бюджетните организации, съгласно ЗКПО в размер на 189 722 лв., кайто предстои да бъде платен през 2025 г.

4. *Задължения за осигурителни вноски* в размер на 241 лв. или увеличение спрямо предходната година с 79 лв., дължащо се от формирано от салдата по сметка 4555 „Разчети за вноски за ДОО“ – в размер на 99 лв, сметка 4556 „Разчети за здравни вноски за Националната здравноосигурителна каса“ – в размер на 118 лв. и сметка 4557 „Разчети за допълнително задължително пенсионно осигуряване“ в размер на 24 лв.

5. *Задължения към персонала* в размер на 3 320 258 лв., или намаление спрямо предходния период с 674 259 лв. в резултат на начислен коректив за персонал и начислени разходи за възнаграждения.

6. *Други краткосрочни задължения* в размер на 49 622 502 лв. или увеличение спрямо предходния период с 36 494 510 лв. Сумата във финансовия отчет на НОИ за други краткосрочни задължения се формира от салдата по следните счетоводни сметки:

- 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове“ - за събрани средства и извършени плащания 11 889 836 лв. По сметка 4675 са отразени събраните от НАП суми от осигурителни вноски за УчПФ и ГВРС, постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през месец декември 2024 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през януари 2025 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през месец декември 2023 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през месец януари 2024 г.

- 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ – 471 лв. Тази сума се формира от извършени разходи по проект „Развитие на човешките ресурси - "Проект № BG05M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертизата на работоспособността“ и проект №2016-BG-IA-0031 "Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС".

- 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ – 8 266 384 лв. или увеличение спрямо предходен период в размер на 5 584 278 лв. В счетоводната сметка са отразени задължения на НОИ към клиенти от внесени парични гаранции, осигуряващи изпълнението на сключени договори от НОИ към 31.12.2024 г.

- 4853 Др. задълж. към държави (ПР позиц.)-Пенсии – 1 156 лв.;

- 4854 „Други задължения към други държави (финансиращи позиции)“ – 400 623 лв., или намаление спрямо предходен период в размер на 7 302 лв. По счетоводната сметка са отчетени средствата за пенсии, получени от други държави и изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната.

- 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица“ – 103 734 лв.;

- 4651 „Разчети между централния бюджет и пърностепенните разпоредители за поети осигурителни вноски“ – 28 960 298 лв. Това задължение на НОИ-ДОО към ЦБ е

формирано от превишението на текущо предоставените през 2024 г. трансфери от ЦБ за НОИ – ДОО и отчетените към 31.12.2024 г. суми по § 69-00 над уточнения план на трансфера от ЦБ за бюджета на ДОО.

В група **III. Провизии и отсрочени постъпления** – към 31.12.2024 г. са отчетени средства в размер на 1 260 708 лв. за начислени провизии за персонала на НОИ.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”

В стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз“ са отразени извършените разходи по проекти - „проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., проект № BG05SFPR002-1.009 „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0117-C01 / 20.05.2024 г./ между ТП на НОИ – Кърджали и Министерството на регионалното развитие и благоустройството“, процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0165-C01: „Реновиране на съществуваща окачена фасада включително на външна дограма, топлоизолация на стени, покрив, под на партерен етаж, реновиране на рампа за достъп на хора с увреждания, доставка и монтаж на 2 термопомпени агрегата въздух-вода, топлоизолиране на тръбопроводи, доставка и монтаж на система за сградна автоматизация за анализ и управление на потреблението на енергия, подмяна на съществуващо луминесцентно осветление, доставка и монтаж на фотоволтаична централа със силициеви фотоволтаични панели на административната сграда на ТП на НОИ – Ямбол.

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Нефинансови активи** – не е отчетена стойност.

В раздел **Б. Финансови активи** в баланса е записана сумата от 471 лв. Отчетените средства са от вземания, отчетени по сметка 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ в размер на 471 лв.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е отразена сума в размер на 8 294 081 лв., разпределена както следва:

1. Разполагам капитал е отразена сума в размер на 13 300 лв.
2. Акумулирано изменение на нетните активи от минали години в размер на (-12 829) лв.

3. Изменението на нетните активи е в размер на (-1 076) лв.

В раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления** – 28 211 лв.

В група II. Краткосрочни задължения са отчетени средства в размер на 1 076 лв., формирано от постъпила сума от парична гаранция по договор в размер на 1 076 лв.

ОТЧЕТНА ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"

За отчитане на разходите за придобиване на активи, които се изписват на разход при тяхното придобиване – земи (с изключение на прилежащите към сгради и съоразения земи), инфраструктурни обекти, активи с историческа и художествена стойност, активи предназначени за специални дейности по отбраната и сигурността и книги за библиотеки се използват сметките от подгрупа 607 "Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност". Спазено е изискването за балансовото признаване (капитализиране) на изписаните като текущ разход дълготрайни активи в сметки от група 22 "Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) "Други сметки и дейности".

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

Сумата в актива на баланса раздел **А. Нефинансови активи** е в размер на 842 398 лв.

В група I. Дълготрайни материални активи - размера на отчетените активи са 842 398 лв., или намаление спрямо предходната година с 1 068 407 лв., което се формира от отписан и прехвърлен актив в отчетна група „Бюджет“ на стойност 1 101 680 лв., отразена обезценка на активи в размер на 10 952 лв. и начислени амортизации на инфраструктурните обекти в размер на 44 291 лв.

В раздел Б. Финансови активи е отразена сума в размер на 17 180 472 лв.

В група IV. В група IV. Парични средства – отразена е наличността по сметката за чужди средства, която в края на периода е в размер на 17 180 472 лв. Съгласно указания, предоставени от дирекция „Държавно съкровище“ на Министерството на финансите, отнасящите се за месеца добавки за чужда помощ, подлежащи на превеждане на АСП, следва до края на месеца да се преведат по сметката за чужди средства на НОИ. Преводът на горепосочените средства от ТП на НОИ към сметката за чужди средства в БНБ се осъществява в предпоследния ден на месеца, за който се отнасят. Към 31.12.2024 г. по тази дейност са налични 17 180 472 лв.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е отразена сума в размер на 842 398 лв. Формирано е намаление в нетните активи през отчетния период е в размер на 1 068 407 лв.

В раздел **Б Други краткосрочни зъдължения** е отразена сума в размер на 17 180 472 лв., представляваща наличните средства за изплащане на добавки за чужда помощ в размер на 17 180 472 лв.

ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:

ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ

ПЪКОВОДИТЕЛ:

ИВАЙЛО ИВАНОВ